

+ **JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠKOFJI LOKI** je zborovalo 12. maja 1934. na deški narodni šoli v Škofji Loki. Uvodoma je tov. predsednik **Debeljak Vojteh** pozdravil vse navzoče, med temi sekcijnega tajnika tov. **Kumelja**, tov. **Sovreta**, univ. doc. dr. **Gogala**, nadzornika **Zahraština** ter navzoče učiteljske abituriente. Spomnil se je 50 letnice bana dr. **Marušiča** in 60 letnice našega iskrenega tovariša in sokolskega brata **E. Gangla**. V kratkih obrisih je podal delo našega društva, nakar je odgovoril na poročilo kranjskega učiteljskega društva glede odcepitve. Nadalje je omenjal nepravilnost odtegljajev draginjskih doklad poročnih učiteljic, izvenšolsko delovanje učiteljevo ter pravilnika o nadaljevalnem šolstvu.

V nadaljnjih besedah je vzpodbujal učitelstvo k vestnemu sodelovanju v vseh odsekih, ki jih ustanovi naše društvo. Predsednikovemu poročilu je sledil referat univ. docenta dr. **Gogala**: »Sodobna mladina«. Krasnemu referatu je sledila prav živahna in zanimiva debata, ki so se je udeležili tov. **Sovre**, **Prešernova**, **Horvat** in **Mihelič**.

Po referatu je podal obsežno tajniško poročilo tov. **Mihelič Ivo**. Nakar je poročala tov. **Finžgarjeva** o stanju blagajne.

Seck. tajnik tov. **Kumelj** je nato podal obširno poročilo o celotnem delu in stanju v našem društvu. Tov. predsednik se je zahvalil vsem za sodelovanje, jih vzpodbujal k vztrajnemu delu v našem društvu ter zaključil zborovanje.

Debeljak Vojteh, preds. **Mihelič Ivo**, taj.

+ **JUU SRESKI DRUŠTVO M. SOBOTA IN D. LENDAVA** sta imeli skupno zborovanje v M. Soboti, dne 12. maja. Navzočih 128 članov iz obeh srezov.

Predsednik tov. **Gabrijelčič** otvoril zborovanje in predvsem pozdravlja tovariše iz D. Lendave in se jim zahvali na udeležbi. Obenem pozdravi tov. šol. nadz. **Velnarja**, tov. **Hočevarja** in učit. veterana tov. **Požegarja**. V situacijskem poročilu je v glavnem govoril o razmerah glav. odbora JUU, o drag. dokladah in strok. šolstvu. Poročal je tudi o sresk. skupšč. JNS v M. Soboti, kjer je bilo učitelstvo ponovno napadeno, a ni dobilo besede v zagovor.

Nato povzame besedo tov. **Peternel**, ki vrne pozdrave za dolnjelendavsko društvo in poudarja solidarnost v obrambi proti napadom na naš stan. Tov. **Šavli** pojasni članstvu, zakaj tov. preds., ki je obenem tajnik sresk. odb. JNS, ni dobil besede v obrambo učiteljskega štva.

II.

Tov. tajnik **Šavli** je seznanil članstvo z dopisi. V zvezi s tem je zborovanje osvojilo predlog, da se skliče seja IOJUU in se odpošlje poslancu prestilizirano resolucijo sekcije radi zadnjega znižanja drag. doklad. Sreski učit. društvi pozdravljata akcijo PKA za izpopolnitev gimnazije v M. Soboti. V tej zvezi je govoril tudi predsednik KPA g. **akademik Škerlak**. Predavanje tov. **Hočevarja**: Pregled učiteljskih stanovskih vprašanj. Predavanje je bilo izčrpno, napeto in sprejeto z največjim soglasjem.

Tov. **Drekonia** je podal v svojem predavanju »O pogledih na zgodovino« mnogo res originalnih misli o pojmovanju naše zgodovine za pouk tega predmeta na narodni šoli.

Predlogi: Uduženje naj vztraja na tem, da ostane strokovno šolstvo še nadalje v rokah učiteljskega. Ker je bil po lastni izjavi g. nar. poslanca **Benka** on sam povzročitelj, da tov. **Gabrijelčič** kot zastopnik učiteljskega na sresk. skupščini JNS v M. Soboti ni dobil besede v zagovor kljub temu, da je učit. društvo dobilo od njega zagotovilo, da bo učitelstvo na izpad g. **Kuharja** zadobilo popolno zadoščenje, se pošlje g. nar. poslancu v tej zvezi protestno izjavo.

Na sresk. skupšč. v M. Soboti navzoči učiteljski člani JNS pa naj pošljejo izven društva protest na sekretarijat glav. odbora JNS v Ljubljani proti nepravilnemu poteku skupščine.

Predsednik se končno zahvali članstvu in zaključil zborovanje.

Fr. Gabrijelčič, preds. **A. Šavli**, tajnik. **L. Peternel**, preds. **St. Škočir**, tajnik.

+ **JUU SRES. UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-MESTO** je zborovalo dne 16. maja 1934. na I. dekl. narodni šoli v Mariboru. Navzočih je bilo 56 članov t. j. 75%.

Tov. predsednik **Hočevar** otvoril zborovanje, pozdravi navzoče posebno prosv. inspektorja dr. **Poljanca**. Naglašja, da obhajamo letos 15 letnico slovenskega šolstva v Mariboru.

Da se je ta preokret tako gladko in hitro izvršil, je zaslug predvsem prvega prosvetnega šefa pokojnega dr. **Verstovška** in prvega prosv. inspektorja g. dr. **Poljanca**, ki sta z energičnimi ukrepi preosnovala v kratkem času šolstvo v Mariboru. Zato še enkrat iskreno pozdravi dr. **Poljanca**, ki se je rade volje odzval vabilu našega društva, da nam predava na našem zborovanju.

G. dr. **Poljanec** je predaval o »Hormoni«. Navzoči tovariši so z zanimanjem sledili znanstvenemu izvajanju predavatelja.

Po poročilu tov. predsednika o položaju v organizaciji in o uredbi o redukciji draginjskih doklad se je razvila dokaj burna debata in so se sklenile naslednje resolucije:

1. Pozivamo sekcijo, da naj najenergičnejše sodeluje na čim prejšnji likvidaciji spora v naši centralni upravi, ki ne krati le učiteljskega ugleda v javnosti, temveč izredno omejuje prepotrebno organizacijsko borbenost ravno v sedanjem kritičnem položaju, ko dozorevajo dalekosežne odločitve o naših službenih prejemkih.

2. V priobčevanju člankov ozir. predlogov v stanovskih glasilih glede ureditve naših službenih prejemkov, zlasti pa glede draginjskih doklad — naj bo sekcija skrajno previdna, da ne pridejo v javnost taktično zgrešena mnenja, ki se jih javno mnenje le prerado oprime, a naši skučni stvari čisto, če že ne škodujejo, pa njen ugoden razvoj ovirajo.

3. S podvojeno vztrajnostjo in doslednostjo naj sekcija deluje na to, da se številne trdote zadnje odredbe o redukciji draginjskih doklad poročnih učiteljic ozir. neporočenih tovarišic in tovarišev s skupnim gospodinjstvom s starši ukinejo, ali vsaj znatno omilijo. V podkrepitev svoje akcije naj išče stikov z ostalimi strokovnimi organizacijami drž. uslužbencev, zlasti pa s trgovskimi, obrtniški in drugimi gospodarskimi korporacijami, ki so z našimi redukcijami posredno prizadeti, saj smo ravno drž. uslužbenci njihovi najsigurnejši konsumenti.

4. Soglasno se sprejme tudi resolucija, ki je poslana narod. poslancu dr. **Pivku**.

5. Učiteljska mesta se naj ne sistemizirajo. Ako pa sistemizacije ni mogoče preprečiti, potem naj dela sekcija na to, da se vsaj odgodi tako dolgo, dokler se sedanje razmere ne uredijo. Ako tudi ta možnost ni dana, naj vzame za vsako grupo gotov procent, pri tem pa se naj gleda, da bo procent pravičen (višje stopnje v istem sorazmerju, kakor nižje.)

6. Izvršnemu odboru JUU se odpošlje takoj zahteva, da se skliče seja glavnega odbora takoj z določenim dnevnim redom.

7. Sekcija naj posreduje, da se nameste pri vsakem srezu pomožni učitelji. Na 50 učnih mest se naj nastavi po eden pomožni učitelj.

8. O mladinskem listu in »Našem rodu«, kakor tudi o ustanovitvi učit. kreditne zadruge se bo sklepalo pri prihodnjem zborovanju, za kar bo odbor pripravil tozadevno snov.

Hočevar, predsednik. **Womer**, tajnik.

+ **JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD** je zborovalo dne 26. maja 1934. v šoli v Mozirju. Včlanjenih je 38, navzočih 35 tov.

Tov. predsednik iskreno pozdravi navzoče tovariše(ice) posebno goste s šole Šmartno ob Paki, tov. nadzornika **Korbana** in novinca tov. **Rutarja** iz Skorna.

Obilo sreče v zakonskem stanu želi tov. **Majerholdovi** in tov. **Kolarju**.

Tovariš predsednik poroča: gospod ban dr. **Drago Marušič** se je zahvalil za naše čestitke ob 50 letnici. Izredna skupščina JUU se je prestavila na velika počitnice, poprej se pa naj — po sklepu članov, skliče seja glavnega odbora — in se naj razmere razčistijo in uredi. Pri posameznih dopisih se je debatiralo zelo živahno; posebno pri resoluciji o »Izpremembah uredb o draginjskih dokladah«.

Pri obeh skupščinah nas bo zastopal tov. predsednik **Avgust Rozman**, njegov namestnik je tov. **Senica**.

Glede mladinskega lista smo vsi za »Naš rod«.

Naši predlogi:

1. Razpišejo se naj vsa službena mesta.
2. Za nove učne načrte naj se določi vsaj triletna poskusna doba.
3. Izenačenje draginjskih razredov. (Domneva, da se živi na deželi ceneje, je neresnična.)
4. Upraviteljem naj se izposlušajo doklade.

5. Sistemizacija službenih mest naj se izvede pravilno.

6. Premeščanje učiteljstva naj bo le v glavnih počitnicah.

7. Nameščanje ženskega naraščaja naj se izvede po socialni potrebi.

8. Da se doseže z 28 službenimi leti V. skupina.

9. Da se izpraznjena mesta učit. nadomešča z drugimi učitelji.

10. Stalnost učiteljstva.

11. Disciplinski postopek naj se uredi, vsi drugi uradniki so glede tega na boljšem.

12. Monopolski zvezki naj se izboljšajo — najboljše pa bi bilo, da se ukinejo.

13. Matični listi z izkazi — naj se povrnejo.

14. Vsi lanski predlogi, če še niso izvedeni, naj se izvedejo.

Zadnje zborovanje bomo imeli letos dne 23. junija v Ksaveriju pri Ljubnem.

Tajnica: **Černe Iva** Preds.: **A. Rozman**.

+ **JUU — SRESKO DRUŠTVO KRANJ**

je zborovalo 16. maja v Kranju. Navzočih je bilo 56 članov(ice). Po otvoritvi je predsednik tov. **Lapajne** pozdravil sreskega šol. nadzornika tov. **Rusa**, nato pa se je dotaknil nekaterih aktualnih stanovsko-političnih zadev. Zmanjšanje draginjskih doklad je povečini zadelo najšibkejše. Pri širitvi vaške kulture ne smemo pozabiti starejših tovarišev, ki so se in se še vedno z uspehom udeležujejo. Dalje je govoril o težkočah pri širitvi zadržane misli in je mnenja, da se mora naše združništvo depolitizirati. Tudi se ne da izvajati zahteva po složnem učiteljevem delu na vasi spričo razmer, ki vladajo danes, ker »življenje je boj in boj je življenje«.

Splošno situacijsko poročilo je podal tov. tajnik. Soglasno je bila sprejeta resolucija o zmanjšanju draginjskih doklad, ki se odpošlje na pristojna mesta.

Tov. **Rapč** je predaval o računstvu v narodni šoli. Na sodoben način je pokazal metodično pravilno pot, kako naj se obravnava različna snov iz računstva in oblikoslovja, naslanjajoč se na psihološke momente, da je zaposlenih aktivno čim več učencev. Nekaj zgledov je pokazal tudi nazorno. Debata, ki je sledila, je poudarila bolj formalno stran tega predavanja, oz. je izrazila željo, naj se posamezni izrazi predmetov nadomestijo z domačimi.

Za delegata za banovinsko skupščino sta bila določena tov. **Lapajne** in **Rupret**. Na drž. skupščini pa bo zastopal društvo le tov. predsednik.

Vodja glasbene šole g. **Fakin** je podal nekaj smernic za ustanavljanje mladinskih pevskih zborov. Podrobnejša navodila pa bo podal na prihodnjem zborovanju.

Pri obravnavi stanovskih zadev se je zlasti poudarilo dejstvo, da so bili črtani iz proračunov stavbni fondji in bile zmanjšane postavke za nagrade. Na predlog tov. nadzornika bo društvo napravilo o tej zadevi posebno vlogo na pristojno oblast. Sprejeta sta bila tudi sklepa, in sicer: 1. Banovinski šolski odbor poenoti proračune za posamezne kategorije šol. 2. Uvedejo naj se zopet matični listi. O mladinskem časopisu ni prišlo do konkretnih predlogov, pač pa bo prišla razprava na dnevni red drugega zborovanja.

Tajnik: **Rupret Vinko**. Predsednik: **Lapajne Josip**.

+ **JUU SRESKO UČIT. DRUŠTVO KRŠKO** je zborovalo 11. junija t. l. v Krškem.

Izmed 110 članov se jih je udeležilo 86 t. j. 78%. Predsednik **Brezovar M.** je pozdravil vse navzoče zlasti sreskega načelnika g. dr. **T. Čuš-a**, sres. šol. nadz. tov. **L. Levstika**, šolskega preglednika tov. **Iv. Pečnika** in novovstopivši članici **Podboj Vero** in **Vouk Slav**.

Nato se je spomnil 1. jun. t. l. preminule tovarišice **Habjan Danice**, nakar iskreno čestita tov. **Minki Očakarjevi** k nje visokemu odlikovanju, ki ga je prejela od francoske vlade in katere ministristvo prosvete je isto imenovalo častnikom legije.

Za tem poroča predsednik o društvenem stanju, članski obveznosti, oceni za prizna-

nje izvenšolskega dela, zapostavljanju učiteljstva narodnih šol v osnutku obrtno in trgovskih nadaljevalnih šol, nameščanju in premeščanju učiteljstva, položaju v JUU, glasilu »Jugoslovenska učiteljska reč«, predlagani izpremembi uredb o draginjskih dokladah, ki zadevajo zlasti nižje državne uslužbence, o obnemi zboru Učiteljske tiskarne, Društva za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v Omišlju, kar se vzame odobruje na znanje.

Razprava o učnih načrtih za osnovne šole se je temeljito vršila na redni skupščini, ki je bila pred predavanjem poročila predsednika. Zato se je razpravljalo o predlogih, ki so jih podali tov. **Debevc**, **Herbst**, **Zdešar**, **Resman**, **Šest** in **Kabaj**. Pri enih se je še posebno živahno razpravljalo, kakor o sistemizaciji mest, oddajanju mest brez razpisov, neplačani stanarini učiteljstvu od strani krajevnih šolskih odborov, o potrebi, da se pridobi za drž. narodno idejo duhovščina in cerkev ter vpeljejo moderni disciplinski postopki.

Izvajanje tov. **J. Lapajneja**, ki jih je podal 4. t. m. na sres. konferenci Jugoslovenske nacionalne stranke se sprejmejo soglasno. Isto tako se soglasno sprejme resolucija, ki je bila podana in sprejeta 21. aprila t. l. pri zborovanju sres. učit. društva Maribor levi breg.

S preobremenitvijo izvenšolskega dela učiteljstva trpi ponekod preveč šola. Mlajši učitelji se ne morejo posvetiti nadaljnji izobrazbi, ki je potrebna za vzgojo in pouk v šoli. Vsekako je potrebno, da se izvenšolsko delo primerno uredi.

Končno se predsednik poslovi od tov. sres. šol. nadzornika **L. Levstika**, se mu zahvaljuje za vsa prejeta navodila in nasvete, ki jih je podal skozi 10 let svojega nadzorniškega službovanja, želeč mu vse najboljše na njegovem novem mestu.

Ko se je še za navzočnost in podana pojasnila zahvalil tudi sres. načelniku g. dr. **Čuš-u**, je predsednik zaključil lepo uspelo društveno zborovanje.

Brezovar, predsednik.

Novosti na knjižnem trgu

—k **Vojna in mir**. »Slovenska matica« je letos poklonila svojim članom tretjo in četrto knjigo romana **Leva Tolstega** »Vojna in mir«. S tema knjigama je zaključeno to veliko delo, katero je dovršeno prevedel iz ruskega pisatelj **Vladimir Levstik**. Roman »Vojna in mir« šteje med najboljša dela **Leva Tolstega**, zato smo uverjeni, da bodo čitatelji s tisto vnemo posegli po lepih knjigah, kakor so po **Reymondovih** »Kmetih« in se s tem najbolj oddolžili »Slovenski matici« za njeno požrtvovalnost. Knjigo je prav lično natisnila **Delniška tiskarna**.

—k **Streuvels: Hlapec Jan**. Ljudska knjižnica, 55 zvezek. Iz flamščine prevedel **Mirko Javornik**. Založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 50 Din, broširani 40 Din.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izpravlja optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, škčipalnice, barometre, toplomer, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnins in srebrnine. Ceniki brezplačno.

V POČITNICAH

oddam v Ljubljani lepo, sobo v vili tik Tivolija eni ali dvema osebam, eventualno z oskrbo. Dopise na upravo »Uč. tovariša« pod »Počitnice«.

Celotna izdaja zbranih spisov za mladino je izšla

ENGELBERT L. GANGL:

MOJA POT

v 10 knjigah po 10 tiskovnih pol. Cena v platno vezani knjigi je 42 Din, vsej zbirki 320 Din, ali v 12 mesečnih obrokih po 32 Din. — Naročite takoj!

ZAHTEVAJTE PROSPEKT!

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE« V LJUBLJANI
Frančiškanska ulica Štev. 6
Podružnica v Mariboru, Tyrševa ulica Štev. 44

Priporočamo trvdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Gostilna Ražem
Ljubljana
na Žabjaku št. 3

Tožijo se pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. — Primorska kuhinja. Vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe

Za dame
elegantne damske plašče in kostume, od cenejšega do finega, izgotavljamo po meri

Za gospode
vsakovrstne obleke in površne suknje po meri, že od nizkih cen navzgor

Za dame in gospode
vsa sportna oblačila kakor: trenčkoti, dežni plašči, pumparice, vsakovrstne specialne jopiče za sport, ter vsa smučarska oblačila

Za deco plaščiki

K. PUČNIK
Šelenburgova ulica Štev. 1 nasproti kavarne »Zvezda«

Za cenjeno učitelstvo znatno nižje cene in ugodnosti odplačevanj!

KDOR OGLASUJE
TA NAPREDUJE!

**RESTAVRACIJA
NOVI SVET**

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.